

Centrum voor Natuur en Techniek houdt beroepen op sterkte

Van techneut naar technoom

Op 18 juni hield het Centrum voor Natuur en Techniek de Jaarafsluiting voor docenten, een gelegenheid die ook aangegrepen werd om verbetermogelijkheden voor de opleidingen door te spreken. Als proeve van bekwaamheid had het nieuwe cateringbedrijf alvast uitpakket met een smaakvol festijn in Turkse stijl. Het programma bestond verder uit een presentatie van een oud-cursist die inmiddels docent is, en drie brainstormsessies over cursistenwerving, digitale media en de discussie 'boek versus dictaat'. Er wordt dus volop nagedacht over een effectieve invulling van de onderwijstaak van het Centrum voor Natuur en Techniek, dat zich bijzonder inspant voor een goede wisselwerking met het bedrijfsleven.

Directrice Lydia van Dalen staat er nu ruim een jaar aan het roer. Als chemicus die jarenlang werkzaam was bij AKZO Nobel/Sikkens, heeft ze een sterke verwantschap met de oppervlaktetechniek. "We hopen vandaag wat van elkaar wat op te steken. Het Centrum voor Natuur en Techniek werkt veel met mensen uit het bedrijfsleven, dat is goed voor de wisselwerking, en zo kun je elkaar versterken."

Een goede zet is dan altijd, om een oud-deelnemer van een opleiding een presentatie te laten geven over wat hij van de opleiding vond en wat hij eraan gehad heeft. Als dat dan inmiddels een gastdocent van de opleiding is geworden, sla je twee vliegen in één klap. Want dan kan hij van twee kanten van de tafel meepraten.

OMSCHAKELEN VOOR DE BEDRIJFSPOSITIONERING

Frits Neuteboom is werkzaam bij Nedtrain, het onderhoudsbedrijf in Leidschendam dat vorig jaar de Onderhoudsmanager van het Jaar in zijn gelederen had (zie het voorpagina-artikel "Leidinggeven eigenlijk best makkelijk", december, thema Visie, p. 42-43). Neuteboom is ooit met Onderhoudstechnologie begonnen, is in de thesisfase opgeklommen tot master en is nu dus docent. "Ik had een cursus Bedrijfsopleider gedaan, maar col-

lega's aan wie ik dan zou lesgeven hadden al een Masteropleiding achter de rug. Zo ben ik dus bij de Hogeschool Utrecht terecht gekomen. Nedtrain was vroeger een puur overheidsbedrijf, en moest omschakelen naar een bedrijf dat naar de markt zou gaan. Dat ging met pieken en dalen. NedTrain was een goed onderhoudsbedrijf. Maar in de loop der tijd zijn de wereld en de bedrijfsomgeving veranderd en we stonden uiteindelijk niet meer bovenaan in de wereld van het de onderhoud. Dus moesten we kennis halen en zijn we onder andere bij de Hogeschool Utrecht binnengekomen. Het bedrijf stimuleert dat wel, maar ik werd niet echt erheen gestuurd. Je moet ook motivatie hebben om op opleiding te mógen, dus is het belangrijk dat als je als opleider een naam hebt... dat je ook wat terugbrengt. Ik denk dat ik wel meer dan tiendubbel teruggebracht heb van wat ik gekost heeft. Dat is wel het sterke aan deze opleiding, de omslag van 'Techneut' naar 'Technoom'. Het heeft mij veel gebracht," zoals later ook nog een paar keer naar voren zou komen in zijn betoog.

BIJDAGEN AAN DE WINST

Een cursist in de onderhoudstechnologie wil volgens Neuteboom bij de opleiding een relatie zien met de praktijk. "Dus dat idee heb ik meegenomen naar Leidschendam en toen

Ex-cursist Frits Neuteboom leert tegenwoordig weer bij door als docent op te treden en werkstukken na te kijken.

keeg ik de vraag of ik zelf ook de opleiding wilde gaan geven. Het brengt heel veel terug bij het bedrijf. Ik heb meerdere opleidingen gedaan; je legt dan de boeken weer opzij en weinig gebruik je er nog van. Maar hiérvan heb ik bijna alle aspecten kunnen gebruiken. Met trainen is dat heel leuk, want er zijn er veel en die produceren veel data. Maar het was ook best wel eens lastig: iedereen heeft data en een harde schijf en het kost energie en tijd om dat bij elkaar krijgen. Toen was ik maintenance engineer, nu reliability engineer, en dan merk je dat er zaken te verbeteren zijn. Dus dat heb ik opgepakt en daar hebben we winst mee gepakt, door op een eenvoudige manier ermee aan de slag te gaan. Het management is gestart met de implementatie van SAP en de MAXIMO's: de informatiesystemen van deze tijd. Daar heb ik een stukje aan kunnen bijdragen." De cursus Onderhoudstechnologie houdt volgens Neuteboom in dat je leert om slimmer na te denken over onderhoud, en onderhoud te zien als bijdrage aan de winst. "Je ontwikkelt visie op het zakelijke deel en uitbestedingen. Je leert anders te denken: niet in kosten maar in bijdragen aan de onderneming.

Brainstorm onder docenten over het werven van cursisten. Veelal is bij bedrijven niet bekend hoe ze zich via de opleidingen kunnen versterken. (foto: Centrum voor Natuur en Techniek)

"Ik denk dat ik wel meer dan tiendubbel teruggebracht heb van wat ik gekost heeft, dat is wel het sterke aan deze opleiding."

Je bent een Techneut en maakt de omslag naar een Technoom. Techneuten denken vaak in problemen, dus sluiten ze niet aan bij de taal van het management. En je gaat door de opleiding dingen uitrekenen: als je op college hoort dat gemiddeld 15% van het onderhoudsbudget opgaat aan correctieve kosten, dan denk je 'hoe is dat bij mij eigenlijk'. En daar kun je je toegevoegde waarde in aangeven, dat heb ik ervan opgepakt." Ook van het doceren leert hij weer bij, "Het leuke is dat je er cursisten tussen hebt zitten waar je ook weer van leert. En je krijgt hele mooie verslagen terug." Samenvattend stelde hij: het is een schitterende opleiding waar je veel van kan leren en waar je bedrijf veel aan heeft. Als verbeterpunt zou hij voorstellen om er samen met andere docenten meer tijd en energie in te steken om het één geheel te houden, en om het actueel houden. Zoals in vakblad Oppervlaktetechnieken in 2008 te lezen was, zijn er inderdaad tal van ontwikkelingen op het gebied van de maintenance engineering.

ACTUEEL LESMATERIAAL

Aansluitende was er een bespreking met de circa veertig aanwezige docenten. Een gastdocent die vanuit zijn bedrijf ook onderwijsmateriaal ontwikkelt voor opleidingsinstellingen deed de suggestie om twee problemen tot één oplossing brengen. Als docenten budget krijgen zelf een syllabus te

maken, heb je materiaal uit het werkveld én wordt het actueel gehouden. Een bezwaar daartegen bleek echter te zijn, dat dit kan leiden tot verschillende stijlen waarmee niet als één gezicht naar buiten getreden kan worden. Maar er moet wel iets gebeuren in die richting. Tal van vooral praktische zaken kwamen vervolgens aan de orde. "Onze kracht is cursussen op het snijvlak van vakgebieden ontwikkelen," zo sloot van Dalen af. "Daar willen we meer energie in steken. Op het gebied van computertoepassingen willen we ook meer ontwikkelen." Een interessant nieuwtje was dat de bedrijfsgerichte cursussen van Life Science & Chemistry overgenomen zijn, "dat zou echt geïntegreerd moeten worden. Er blijken op chemiegebied nog vrij weinig cursussen te zijn, daar kunnen we wat doen en daar ligt de schakel met metaalcursussen." Bij Life Science & Chemistry is overigens de duale afstudeerspecialisatie Oppervlaktetechnologie ondergebracht, waarover in dit blad de serie "Van Vakman tot Ingenieur" gepubliceerd is.

De drie brainstormgroepjes leverden vervolgens ook de nodige inzichten en creatieve oplossingen op. Bij Docenten & Cursistenwerving kwam bijvoorbeeld naar voren dat docenten binnen de eigen werkkring en via publicaties in vakbladen, zoals thema Opleidingen van het vakblad van het Nederlands Instituut voor Lastechniek of de vaste

advertentie voor de opleiding in springstof-techniek in vakblad De Ontsteking. Samenwerking met bedrijven is de kracht van deze opleiding. En de HU kan laten zien dat het een opleiding is die door het bedrijfsleven gedragen wordt en het bedrijf kan zich profileren. Verdere suggesties waren: aansluiting vinden bij een landelijke vakgroep of in onderwijscommissies plaatsnemen, kortom gebruik de multipliers die hun eigen achterban kunnen inlichten. Een gastdocent had een tijdje een hogeschooladvertentie op de achterkant van zijn bedrijfsvisitekaartje. En het Centrum zou een boodschap moeten meegeven die een geïnteresseerde aan zijn werkgever kan doorgeven: die moet ook beslissen of er tijd in gestoken mag worden. Dat kan "moeilijk liggen", terwijl het bedrijf zelf er juist zoveel voordeel van heeft. Herhaaldelijk kwam naar voren dat het ook een eer is om gastdocent te zijn op een beroepsopleiding. Zo is het maar net!

MEER INFORMATIE

Deze zomer lanceert het Centrum voor Natuur en Techniek een nieuwe website. De dieplink naar dit deel van de hogeschool-website is te vinden via www.CvNT.nl. info@CvNT.nl

